

Parlamentul României Camera Deputaților

GRUPUL PARLAMENTAR U.D.M.R.

Nr.

A/UDMR/161/03.06.2026.

ÎNTREBARE

Adresată: Ministerul Educației și Cercetării
În atenția Domnului Ministru

De către: Szabó Ödön, deputat UDMR, ales în circumscripția electorală nr. 5 BIHOR

Obiectul Întrebării: Neimplementarea în sistemul EduSal a prevederilor legale privind acordarea zilelor libere pentru cultele religioase și consecințele asupra exercitării libertății religioase

Stimate Domnule Ministru,

Sistemul informatic EduSal a fost pus la dispoziția inspectoratelor școlare și a unităților de învățământ preuniversitar de stat prin *Ordinul comun al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, al ministrului administrației și internelor și al ministrului finanțelor publice nr. 4.576/230/2.445 din anul 2011 privind validarea fluxurilor financiare pentru cheltuielile de personal în învățământul preuniversitar de stat*. Programul a fost conceput pentru realizarea online a evidențelor personalului unităților de învățământ, inspectoratelor și cluburilor școlare, caselor corpului didactic precum și palatele copiilor. Acesta ar trebui să cuprindă toate caracteristicile și particularitățile necesare calculului salariilor personalului acestor instituții **în conformitate cu prevederile din legislația în vigoare.**

Deși aplicația de salarizare a fost pusă în funcțiune de aproximativ 14 ani, în tot acest timp, precum și în momentul de față, instituțiile de învățământ se confruntă cu multe blocaje, programul nu este actualizat odată cu modificările legislative.

Problema vizată, pe care doresc să v-o supun atenției, este de actualitate și are în vedere zilele libere acordate conform Codului Muncii pentru Vinerea Mare - ultima zi de vineri înaintea Paștelui, prima și a doua zi de Paști, prima și a doua zi de Rusalii.

Prevederile art.139 alin.(2)¹ din Codul Muncii, aprobat prin Legea nr. 53/2003 stipulează în mod clar că „*Pentru salariații care aparțin de un cult religios legal, creștin, zilele libere pentru Vinerea Mare - ultima zi de vineri înaintea Paștelui, prima și a doua zi de Paști, prima și a doua zi de Rusalii se acordă în funcție de data la care sunt celebrate de acel cult*”. Ținând cont de faptul că EduSal-ul nu permite evidențierea opțiunii alese, angajatorul obligă salariații care aparțin unui alt cult decât cel creștin-ortodox, să-și ia zile liber la ambele sărbătoare, urmând să recupereze zilele libere luate cu forța.

Prevederile din Codul Muncii sunt preluate și în Contractul Colectiv de Munca Unic la Nivel de Sector de Negociere Colectivă - Învățământ Preuniversitar, înregistrat la M.M.F.T.S.S. -

U.P.D.S.P.S sub nr. 1104/ 9 iulie 2025 care la art. 27 alin. (5) prevede că „*Pentru angajații care aparțin de un cult religios legal, creștin, zilele libere pentru Vinerea Mare - ultima zi de vineri înaintea Paștelui, prima, a doua și a treia zi de Paști, prima și a doua zi de Rusalii se acordă în funcție de data la care sunt celebrate de acel cult. Angajații care au beneficiat de zilele libere pentru Vinerea Mare - ultima zi de vineri înaintea Paștelui, prima, a doua și a treia zi de Paști, prima și a doua zi de Rusalii, atât la datele stabilite pentru cultul religios legal, creștin, de care aparțin, cât și pentru alt cult creștin vor recupera zilele libere suplimentare pe baza unui program stabilit de angajator*”.

De asemenea, în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 prevede la art. 115 alin. (9) lit. b), că la stabilirea structurii anului școlar, Ministerul Educației are în vedere „*inclusiunea a două zile libere suplimentare pentru fiecare dintre cele trei sărbători religioase anuale, declarate astfel de cultele religioase legale, altele decât cele creștine, pentru beneficiarii direcți ai educației și formării profesionale aparținând acestora*.”

În temeiul art. 10 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în integritatea lui prevede „*Orice persoană are dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie. Acest drept implică libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea individual sau colectiv, în public sau în particular, prin intermediul cultului, învățământului, practicilor și îndeplinirii riturilor*.”

Precizez faptul că acest drept este garantat și de art.9 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, care are același înțeles și același domeniu de aplicare ca și acesta.: „*Libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât cele prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru siguranța publică, protecția ordinii, a sănătății, a moralei publice, a drepturilor și a libertăților altora*.”

De asemenea, semnalez că nu se respectă nici prevederile art.29 alin (1) din Constituția României care stabilește faptul că „*Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale*.”

În concordanță cu temeiul legal invocat, consider că atât Ministerul educației cât și instituțiile de învățământ la stabilirea zilelor libere trebuie să țină cont de diferența dintre datele la care cultele creștine sărbătoresc Paștele și Rusalii potrivit Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată, prin urmare sistemul de salarizare trebuie să reflecte opțiunea aleasă.

Menționez că această problemă **persistă de ani de zile**, a făcut deja obiectul unei întrebări parlamentare formulat în anul 2024, având același obiect. În răspunsul transmis de Ministerul Educației s-a susținut că aplicația EduSal permite evidențierea zilelor libere acordate salariaților care aparțin altor culte creștine decât cel ortodox, inclusiv prin utilizarea categoriei „**Zile Libere ME**”, introdusă în aplicație încă din anul 2015. De asemenea, ministerul a afirmat că aplicația nu îngrădește drepturile prevăzute de lege și că utilizatorii dispun de modalități de operare care permit respectarea prevederilor legale.

Cu toate acestea, la mai bine de un an de la transmiterea acelui răspuns, problema continuă să existe în numeroase unități de învățământ și inspectorate școlare. În practică, utilizatorii EduSal semnalează că programul nu permite operarea directă și transparentă a zilelor de

Vinerea Mare, Paștele și Rusaliile aferente cultului religios din care fac parte salariații, fiind necesară utilizarea unor soluții improvizate și interpretări administrative diferite de la o unitate de învățământ la alta.

Mai mult, am primit în continuare sesizări din partea personalului din învățământ potrivit cărora zilele libere cuvenite conform apartenenței religioase nu pot fi introduse distinct în EduSal, ceea ce generează dificultăți atât în evidența timpului de muncă, cât și în gestionarea concediilor și a celorlalte drepturi salariale. Practic, drepturile prevăzute de lege există, însă sistemul informatic nu permite reflectarea lor clară și uniformă la nivel național.

În aceste condiții, există o contradicție evidentă între răspunsul oficial transmis de minister și situația concretă întâlnită în unitățile de învățământ, unde problema semnalată continuă să afecteze exercitarea efectivă a drepturilor prevăzute de Codul muncii, Contractul colectiv de muncă și legislația privind libertatea religioasă.

Consider că, după mai bine de un deceniu de funcționare a aplicației EduSal, menținerea unei asemenea deficiențe reprezintă o problemă sistemică ce afectează exercitarea efectivă a unor drepturi legale și constituționale și care necesită o intervenție urgentă din partea ministerului. Totodată, consider că un program informatic nu poate prevala asupra Constituției, a legii și a contractului colectiv de muncă și nu poate conduce la încălcarea unor drepturi fundamentale ale elevilor și ale personalului din învățământ.

În acest context, vă adresez următoarele întrebări:

- 1. Domnule ministru, vă rog să îmi comunicați când aveți în vedere remedierea acestei disfuncționalități a sistemului EduSal, astfel încât prevederile legale să fie respectate și implementate corespunzător în cadrul sistemului de salarizare aflat în subordinea ministerului pe care îl conduceți.**
- 2. Ce măsuri concrete și în ce termen veți dispune pentru modificarea și operaționalizarea aplicației EduSal astfel încât aceasta să permită evidențierea explicită și distinctă a zilelor libere aferente fiecărui cult religios?**
- 3. Totodată, vă rog să precizați ce măsuri intenționați să adoptați pentru a preveni situațiile care pot constitui forme de discriminare sau de încălcare a libertății de manifestare a credințelor religioase.**

Vă mulțumesc.

Vă rog să îmi comunicați răspunsul în scris.

Szabó Ödön
Deputat UDMR